

Romeinse dakpan van het 30ste legioen.

Van houten wachttorens (statio).

René van Wilgen - Museum Hoeksche Waard

Museum Hoeksche Waard bestaat 50 jaar. Dit wordt gevierd van maart 2018 tot maart 2019. In de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' in boerderij Oost Leeuwenstein in Heinenoord, wordt de bezoeker meegenomen langs 50 onderwerpen, die samen de geschiedenis van de Hoeksche Waard vertellen. Zij zijn het onderwerp van een wekelijkse column.

Het lijkt het begin van een avontuurlijk en spannend boek, de vondst van fragmenten van een Romeinse dakpan van het 30ste legioen. Zij werden begin 1996 aangetroffen bij de aanleg van een nieuwe oprit naar de boerderij Maaszicht aan de Munnikenweg ten oosten van Westmaas. Een booronderzoek volgde en maakte duidelijk dat vlak onder het maaiveld een cultuurlaag uit de Romeinse tijd lag. Archeologisch proefsleuvenonderzoek, uitgevoerd in mei 1997, resulteerde onder meer in de ontdekking van een constructie van circa zeven bij zeven meter van ingegraven houten staanders, liggers en dwarsverbindingen, aan de rand van de zuidelijke oeverwalzone van de Maas. De aangetroffen overblijfselen behoorden tot een houten wachttoren (statio), die stond op de plek waar een vanuit

het zuiden komende weg de Maas kruiste. De wachttoren, die in de tweede en derde eeuw heeft gefunctioneerd, bleek te zijn afgebrand. Naar het noorden was er vanaf de wachttoren zicht op de oever en de bebouwing aan de overkant. De daar gelegen nederzetting 'Mijnsheer-

SOLDATEN EN HANDELAREN AAN DE MAAS

renland-Hoofdland' is vanaf 1995 onderzocht en kan worden geïnterpreteerd als een handelsnederzetting in de nabijheid van een militair steunpunt. Op basis van aangetroffen aardewerk wordt het begin van deze vindplaats geplaatst in de Vroeg-Romeinse tijd.

De aanwezigheid van deze wachttoren staat niet op zich.

Wachttorens 7. Reconstructietekening, Tekenburo Van der Elst.

Op tal van plaatsen op de oevers van de Maas, waarvan de huidige Binnenbedijkte Maas een restant is, zijn tussen Mijnsheerenland en 's-Gravendeel vondsten gedaan en sporen van bewoning en activiteiten uit de Romeinse tijd aangetroffen. Door de strategische ligging,

met goede rivierverbindingen naar zee, maar ook naar het oosten en zuiden, was het gebied in de Romeinse tijd militair en economisch van belang. Ten oosten van Maasdam is de aanwezigheid van resten van waterbouwkundige werken, waaronder dammen en een haven in de

Maas, vastgesteld. Vondsten van luxe import aardewerk, transportamforen, een in het huidige Engeland geslagen munt uit de tweede eeuw, zilveren en bronzen mantelspelden, een verguld zilveren schrijfstift, een Romeins toneelmasker en een zeldzame verzilverde artsendoos uit de

eerste eeuw duiden op levendige handel, welstand en geletterdheid van de bewoners. Mogelijk lag hier de nederzetting Tablis, als hoofdplaats in het stamgebied (civitas) van de Frisiavonen (een Germaanse stam, die gevestigd was in de Rijndelta).